

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Năluciri.

E vechiu antagonismul între magiari și români. Nu este aci a căuta cu istoria în mână, începerea acestui antagonism și cauzele, cari l-au provocat. Este destul să constatăm, că acest antagonism există, și nu a fost nici când atât de pronunțat ca și în timpul present. A stat în voința magiariilor, ei au dispus totdeauna de putere, și ei erau chemați ca să pună capăt acestui antagonism, carele consumă ambe popoarele în lupte sterile. Cu deosebire dela începutul erei constituționale era o datorie a magiariilor, ca pe toate căile să nisuiască a pune capăt antagonismului. Intre români s'au aflat, destui oameni cu trecere, cari ori ce ocaziune de împăcare au primit-o în totă sinceritatea.

Fruntașii magiari, conducătorii însă nici când nu au fost conduși de sinceritate, când vorba a fost de împăcare.

Totdeauna românii în încercările de împăcare cu magiarii au făcut pe mielul din fabulă. Cine nu și aduce aminte, de comedia înscenată la 1872 în Blaș prin fostul ministru Lonyay. Omenii de trecere la români, au formulat cât se poate de modest bazele, pe cari s'ar fi putut pași la o împăcare serioasă și durabilă. Ei, dar cine au luat în serios propunerile lor! Magiarii? Dămne ferit'ai! Nu e mirare deci, dacă românii, de-o parte păcăliți, de altă parte vedându-se amenințați tot mai mult în existența lor națională, n'au mai dat credemnt vorbelor sirenice, și promisiunilor danaide. Pe încet s'au creșt șirul acelor bărbați, cari au creșt, că încă tot e posibilă o reîntorcere a magiariilor la recunoscerea postulatelor române. Astfel a ajuns antagonismul la stadiul de încordare, în care se află azi.

Magiarii posed totul, românii nimic! Magiarii dispun astăzi de putere, dară prin procederea lor față de naționalități încep a se compromite în Europa, pe când lupta românilor pentru drepturile politice e apretiată în străinătate după merit.

S'a creșt din partea contrară, că e posibilă a stinge viața unui popor, și în această direcțiune s'a lucrat orbesce, dela mărtea marelui Deák, în deosebi dela începutul erei tisaiste. Pentru ca mijlocele și asupririle asupra noastră să fie încât-va justificate, și pentru ca păcatele politice ale guvernelor, ce s'au succedat să fie moarte, totdeauna s'au luat și se iau și astăzi din partea contrară refugiu la cele mai mârșave denunțări și insinuări. Losinca a fost: în cercurile Inaltei Case domnitore români să fie prezentați ca adversari ai statului, ca piii lor bisericesci și politici să fie de jos pe toate căile. De aci românii au fost trătați și arătați, când ca daco-româniști, cari voim a reinființa o Daco-România, când ca irredentiști, cari în mod subteran lucrăm la alipirea noastră de frații de același sânge din regatul României. Ba mai mult pagonia „Irredentismului” s'a atribuit pe nedreptul ca și la noi, și românilor din regat.

Când din partea noastră și la locurile competente s'a arătat, că nu

suntem nici daco-româniști, nici irredentiști, s'a aflat alt espedient: ne-am făcut filo-ruși, ba chiar muscali din creștet până în tălpi. S'a căutat după spioni muscali între noi, după ruble rusesci — dară toate inderșert. Nu s'au aflat decât români adevărați, cari își iubesc patria și nămul lor. Ei bine! Să ni se dea o singură dovadă, că suntem daco-româniști, că suntem irredentiști, că suntem aliați ai muscalilor. Presa magiară și în special totă jidovimea, carea a înveninat diaristica magiară și pe magiari, se ne arete, când am căutat sau cerut noi ajutorul străin — în luptele noastre? Până a ni se răspunde însă și despre cu fapte, respingem epitele de daco-româniști, irredentiști, filo-ruși și alte gogorife. Convingă-se odată frații magiari, că toate acestea în capul lor sunt năluciri ori apucături netrebnice! Nu noi, ci marele lor sfânt: Kossuth a închinat țera împăratului Nicolau — al rușilor.

Noi vom lupta și pretinde, să ni se dea drepturi, pe cale legală.

Conferența națională.

Lume multă românească a fost la Sibiu în zilele conferenței, cum nu s'a vedut la alte conferențe anterioare. Afară de delegați au venit la Sibiu, ca asistenți, români din toate părțile, chiar și din cele mai depărtate locuri, precum și din România, Bucovina și Basarabia. Terani au fost în număr foarte mare, chiar și din depărtări, din mai multe părți ale Ardelului, precum moți de la Câmpeni, Abrud și Bucium, jurul Sibiuului mai apropiat și mai depărtat. Oșpeții au început a sosi la Sibiu deja Vineri, er în număr mare au sosit Sâmbăta, când toate trenurile erau indeseuite de public. Din România au venit ca oșpeți mai muți bărbați cunoscuți din viața publică a regatului, precum: G. Cantacuzino, Ionel Grădișten, G. Barcan, I. Drăg, V. Epurescu, Droc Barcan, D. Bănescu etc. apoi delegațiuni de studenți dela universitățile României, delegați ai mai multor secții ale Ligei, reprezentanți ai presei, precum: Cosăcescu („Lupta”) Armand Rubin („Independence Roumaine”), Lupulescu („Românul”), I. N. Roman („Adevărul”), Ces. Colescu („Voința națională”), Qen, corespondent englez etc. din Bucovina G. Bogdan Duică („Gaz. Bucovinei”), ș. a. Dela noi au fost de față ca delegați aproape toți bărbații noștri de valoare și însemnătate, precum ilustrii dñi Mocioni, Babeș, G. Pop de Băsești, Dr. Aurel Mureșan F. L. Hosu, I. Lengeru, Bredicén, Radulescu, Rotariu, T. Hațeg, etc. etc. precum și reprezentanți ai presei noastre, apoi mai multe dame, cari au venit cu ai lor la Sibiu pe zilele conferenței.

Oșpeții numeroși au fost primiți și încautirați prin un comitet arangiatoriu, compus din 25 tineri, cari purtau eșarpe roșii cu inscripția: „Conferența națională” în litere aurii. Acest comitet s'a înfrigit de încuierare, de arangierea înfrigităților, de darea de îndrumări și informații streinilor, de susținerea ordinii la ședințele conferenței și pretutindenea etc. Comitetul

acesta și-a împlinit foarte bine chemarea sa, spre mulțămirea tuturor. Ordinea a fost esemplară, cum este de obicei la adunările noastre românesce. Acesta a recunoscut-o și șeful poliției la sfârșitul conferenței înaintea comitetului arangiator. Poliția n'a avut să intervieve nicăiri, cu atât mai puțin armata, care la început fusese consignată, dar de tot superflu.

Sâmbăta sara aproape toți delegații și mulțime de oșpeți se aflau în Sibiu. Atunci s'a ținut convenirea socială anunțată în pavilionul dela „Hermannsgarten”. Convenirea a fost bine cercetată, sala spațioasă precum și grădina era plină de public; dispoziția a fost animată, însuflețirea a crescut la resunarea cântecelor naționale, esecutate de capela Motti-Brașovean, dar cu deosebire au fost entusiasmați oșpeții, când Moții din Câmpeni i-au surprins cu intonarea pe instrumente a imnului „Marșul lui Iancu” și a altor cântece populare (țarine). Moții din Câmpeni adevă au adus cu sine și o capelă instrumentală, compusă din țărani și condusă de dl inv. Nic. Corcheș; această capelă, din care făcea parte și o môtă, s'a produs și la celelalte festivități, producând totdeauna însuflețire. La convenire s'au ținut toate însuflețite; ea s'a continuat din partea tinerimii în vie animație până la ivirea dorilor.

Duminecă s'a ținut prima ședință cu ordinea de zi anunțată și a cărei rezultat l'am publicat în nrul ultim al foiei noastre. Ședințele s'au ținut în sala dela „Gesellschaftshaus”, care era decorată frumos, cu brazi, flori și verdăță. În stânga de la intrare pe podiu înălțat a fost locul pentru comitet, apoi ceva mai jos pentru raportorii diarelor și pentru comisariul poliției. Pe perețele de lângă podiu, între brazi se aflau busturile în gips a monarhului nostru și a augustei sale soții, er de-asupra atârnav trei steguri mari, roșu, alb și galben, date de fetele, damele și meseriașii din Sibiu; un alt steg albastru, dat de tinerime, a fost arborat de-asupra intrării în sală. În fața podiului, în cealaltă margine a salei, era galeria damelor. Intre podiu și galerie se afla la mijloc înaintea spațului cu scaune pentru delegați și restul separat prin barieră pentru public. De dimineața publicul năpădise stradele Sibiuului, mai cu samă cele din apropierea localului conferenței, er sala acestuia, în care încap preste 2000 de persoane, deși a fost indeseuită, n'a putut să cuprindă decât a treia parte din public, care a ocupat astfel curtea și strada de dinaintea localului. Galeria era ocupată de dame și țărane române, în număr de vre-o 150, pe podiu, ca reprezentant al autorității politice, se afla dl L. Simonis, căpitanul orașului, er la două mese ședeau raportorii următorilor diare, din loc: „Telegraful Român”, „Tribuna”, „Siebenbürgisch-Deutsches-Tagblatt” și „Hermannstädter Zeitung”, din Brașov „Gazeta Transilvaniei”, și „Kronstädter Zeitung”, din Blaj „Unirea”, din Timișoara „Luminătorul”, din Cernăuți „Gazeta Bucovinei”, din Budapesta: „Nemzet”, „Pesti Hirlap”, „Egyetértés”, „Budap. Hirlap”, „Pesti Napló”, „Magyar Hirlap”, și „Pester Lloyd”, din Cluj: „Kolozsvár”, „Ellen-

zék”, și „Erdélyi Híradó”. Afară de aceea au avut reprezentanți și câte-va diare din Germania, care au încredințat ca raportori pe diariști germani din Sibiu.

Diariști și oșpeți din România n'au avut permisiunea să asiste la ședințe; ei au luat parte numai la festivitățile în afară de „Gesellschaftshaus”. Un singur raportor dela „Independence roumaine” Rubin, nesciind de ordinul de oprire, a intrat în sală, însă a fost provocat să iase afară.

Membrii comitetului, în frunte cu președintele Dr. Ioan Rațiu, au fost primiți cu mari ovațiuni și însuflețite urări de „să trăiescă” și aplauze prelungite. Au trecut mai multe minute, până ce a încetat tunetul de aplauze, când apoi a rostit președintele vorbirea de deschidere.

Ea este următoarea:

Domnilor!

În numele comitetului central electoral esmis de conferența generală ținută în anul trecut, „Ve dăc un călduros bine ați venit” și vă aduc cea mai cordială mulțămită, că în urma apelului nostru, V'ați întrunit în conferența de astăzi ca reprezentanți ai alegătorilor români din Ungaria și Transilvania.

După suferințe și lupte neobosite de mai multe vécuri: românii la anul 1848 însufleții de spiritul timpului de atunci și conscii de drepturile omenești și cetățenesci, ce li se cuvin — s'au proclamat pe sine de națiune de sine stătătoare și egal îndreptățită cu celelalte națiuni conlocuite și au depus pe câmpul libertății jurământ solemn, că nu se vor lăpăda nici-odată de limba și naționalitatea română și vor fi pururea credincioși gloriului lor Domnitor.

Timpurile grele și furtunoase au urmat în acei ani epocali, și românii au dat cea mai strălucită dovadă, că se știu lupta cu vitejie pentru tron și patrie și pentru drepturile de sute de ani reclamate.

Abia 15 ani mai târziu, după repeșite stăruințe ale clerului și poporului nostru în urma evenimentelor dintre anii 1860 și 1864 legislațiunea țării prin articolul de lege despre egala îndreptățire a națiunii române și a confesiunilor ei, și prin articolul de lege, despre folosirea celor trei limbi ale patriei, a ridicat la valoare de lege justă și seculară dorința a românilor.

Pe baza acestor legi, limba română era recunoscută de limbă parlamentară și de limbă oficială la toate tribunalele și la di-regătoriile din țară deopotrivă cu limba germană și magiară; er națiunea română era recunoscută de egal îndreptățită cu celelalte două popore din patrie și puse în folosința drepturilor.

Românii din Ungaria și Bănat în urma diplomei din anul 1860 asemenea se bucurau de drepturi politice și de o dezvoltare liberă națională în școală și biserică, și ocupau oficii publice și mai multe posturi cardinale.

Magiarii folosindu-se de catastrofele venite între anii 1865 și 1867 peste imperiul austriac, reușiră a stabili un sistem de guvernare, care după decretarea uniunii necondiționate a Transilvaniei cu Ungaria, amenința neîncetat cu nimicire totală dezvoltarea națională a poporului nemagiar.

Poporul român în decurs de 28 de ani n'a încetat de a-și reclama drepturile, ce i se cuvin și cu deosebire autonomia Transilvaniei.

Ablegații români din dieta feudală ținută la anul 1865 în orașul Cluș, denegând a se dimita în pertractarea uniunii, au cerut relegarea cesiunii privitoare la uniunea Transilvaniei cu Ungaria la o dietă ardelenă, conchermând pe o basă corespunzătoare atât diferitelor interese ale țării, cât și dreptului public ardelean restituit prin Preaînalta diplomă împărătească din 20 Octombrie 1860, amplificat și recunoscut din nou prin articolul întâiu de lege din 1863.

Au cerut mai departe sancționarea legii electorale din anul 1864 și pe baza ei redeschiderea dietei transilvane, cu scop de a statori condițiunile uniunii.

Tot aceste drepturi le-au reclamat românii cu petițiunea subțernută la înaltul tron în 30 Decembrie 1866 din însărcinarea alor 1493 fruntași ai poporului român apăsător.

Decretându-se uniunea necondiționată, românii ardeleni cu considerare și la legea electorală pentru Transilvania cu un cens îndoit și întreit mai mare, decât este cel din Ungaria, considerând, că pe baza acestei legi, care este o insultă în contra românilor, participarea la alegeri ne este imposibilă, în conferența din 1860, ținută în orașul Mercurea, au fost siliți a recunoște de necesitate absolută rezistență pasivă față cu legislațiunea din Budapesta și față cu alegerile dietale.

Acastă atitudine a românilor ardeleni față cu dieta din Budapesta s'a susținut de către toate conferențele naționale, convocate tot la trei ani înainte de alegerea deputaților.

O mică minoritate a românilor, așa numiți activiști, care în speranță, că le va succeda ca factori politici dela putere se nu rămână nesimțitori față cu întemeiatele și justele postulate ale românilor, precum scim, au participat la desbaterile dietei de încoronare; dar vădând, ca nu le succeda a mijloci împlinirea nici unuia din postulatele românilor, au părăsit dieta din Budapesta și la anul 1882 au primit și acestia programul național, consistând din 9 puncte, și așa întreg poporul românesc prin delegații sei a hotărât cu unanimitate a continua lupta până va fi înecunată de izbânda dorită.

Românii din Ungaria, conform programului național, au adoptat politica activității la alegeri, și pe cât timp li a fost cu puțință, au participat și la legislațiunea țării unde au relevat cu totă bărbăția acele gravamine ale poporului românesc, care sunt descrise în memorandele noastre.

Deputații români din Ungaria numai atunci au încetat de a-și ridica vocea lor bărbătescă și patriotică în parlamentul țării, când din cauza ne mai auditelor abuzuri, ilegalității și corupțiuni comise la alegeri li s'au închis ușile parlamentului.

Din experiențele făcute în restimp de 26 ani, românii s'au convins pe deplin, că sistemul de guvernare tot mai mult se razimă pe exclusivitatea de rasă, că magiarașarea se consideră de acsiomă de stat, că legea așa numită a naționalităților nu se observă, ci prin legi ulterioare, din an în an se schimbă și se face cu totul ilusorie; s'au convins mai departe, că prin legea pentru asilele de copii și prin alte legi și ordonanțe, autonomia garantată pentru școlile și bisericile confesiunilor noastre neîncetat și tot mai mult se vatămă.

Față cu această situațiune deplorabilă, românii din Ungaria și Transilvania, întruniți la 20 și 21 Ianuarie a anului trecut, s'au vădut siliți a lua în unanimitate și următorul conclud: „Ori cât de indispensabilă trebuie să apară pentru fiecare patriot nepreocupat o schimbare salutară, totuși conferența față cu desvoltarea, ce o iau lucrurile, se simte constrinsă la dureră mărțurisire, că nu numai față cu regimul, ci și față cu parlamentul țării și-a pierdut încrederea“.

„Conferența a fost silită mai departe a constata, că sanarea răului, țera nu-l poate aștepta, decât numai dela o intervențiune corespunzătoare a factorului suprem, care este Coróna“.

„Conferența susține mai departe conclusele conferențelor trecute cu privire la subțernerea unui memorandum la tron și decide, ca acest memorandum să se prezenteze fără amânare“.

Dar durerel Guvernul din Budapesta s'a pus între corónă și mandatarul poporului românesc, zădărnind stăruințele noastre de a ne presenta la treptele Preaînaltului tron și a arăta iubitelui nostru monarh situațiunea nesuportabilă, ce s'a creat credincioșilor sei români sub stăpânirea constituționalismului magiar.

Dacă consilierii coróniei și-au împlinit sau nu datorința, când au împedecat pe un popor pururea credincios de a se apropia de treptele tronului și a-și descoperi cu cea mai mare încredere plângerile și durerile sale, lăsam să judece lumea întrégă.

În loc de a fi fost spriginiți de guvern și legislațiune în nobilele noastre stăruințe, ura veche nutrită în contra românilor din cauza atitudinii lor politice prin mergerea noastră la Viena și prin demascarea fărâdegilor, care consumau viața și puterea statului: a luat dimensiuni și mai mari.

Presa șovinistă magiară s'a aruncat asupra deputațiunii însărcinate cu ducerea memorandumului, cu o furie nedemnă de poporul magiar, și această dușmănie propagată și de și în contra noastră, a avut de rezultat natural actele barbare și brutale din anul trecut.

Ceea-ce magiarii adoră cu estas și preamăresc la fii lor ca pe cele mai mari virtuți cetățenesci: iubirea de limbă și iubirea de neam, la noi la nemagiari, aceste virtuți, care culminează în năsuința la o viață și desvoltare națională: sunt considerate de crime și amenințate cu cele mai aspre pedepse.

Etă pe scurt, domnilor, luptele și suferințele noastre de 44 de ani, etă situațiunea, în care ne aflăm și care pe și ce merge se tot mai agravă.

Fac apel la patriotismul și iubirea D-Vostre de neam, ce însufleșește pe tot românul, și Ve rog, ca în dragoste frățescă să Ve consultați și să chibzuți cele mai potrivite mijloce, prin care se putem desvolta o activitate și mai intensivă, ca așa încetul cu încetul să ne apropiem tot mai mult de realizarea aspirațiunilor noastre.

Ce se ține de noi, membrii comitetului emis de D-Vostre, Ve asigurăm, că de loc nu suntem îngrijiiți de viitorul, ce ne așteaptă.

Conștiința noastră ne spune, că ne-am făcut datorința, și D-Vostre știți, că n'am părăsit nici pe un moment terenul legal.

Și dacă cu toate acestea ideea de stat magiar va cere și de la noi jertfe, care nu se pot justifica nici prin legile umanitare, nici prin cele positive, rezoluți suntem chiar și noi, cei mai înaintați în etate, a aduce ori-ce jertfă și a îndura ori-ce suferință pentru nemul românesc.

Scim noi foarte bine, ce însemnătate și urmări a avut pentru magiari Kufstein-ul și alte localități cu asemenea chemare, și foarte bine scim noi, că nu prin persecuțiuni și terorism se poate câștiga un popor, care totdeauna a fost cel mai puternic razim al tronului și al statului. Spiritul național în năsuința sa de a ajunge în usuarea drepturilor de atâtea ori reclamate, este astăzi atât de tare desvoltat la popoarele nemagiare și cu deosebire la români, încât nu este putere lumescă, care să-l poată înăduși și ori-ce încercare de a-l ține momentan înădușit, va fi zadarnică.

Căci acel spirit ca un torent va izbucni din nou și se va manifesta cu o putere înșușit mai mare decât mai înainte.

Da! căci ca cetățeni liberi și egal îndreptățiți și mai presus de toate ca români și numai ca români vom trăi și se murim în această scumpă țară!

După care am onore a declara de deschisă conferența generală estira ordinară a delegaților români din Ungaria și Transilvania.

Ședința s'a terminat înainte de ora unu, ér la două ore a urmat banquetul în pavilionul grădinei „Hermann“. La acesta au luat parte 400 de persoane; ar fi luat parte și mai mulți, dar spațiul nu-i încăpea și nici nu au putut fi priveduți în pripă. Între participanți era o mare parte țerani și țerance; veselie și însuflețire se putea ceti pe fețele tuturor, ea și-a ajuns culmea, când a intrat delegațiunea slovacă, care sosise cu trenul dela amăgi la Sibiu și anume

dnii Stefanovici adv. în Pressburg, Dr Batto și Daxner din Tisolv. Aceștia au fost primiți cu mare prevenire și conșuși la masa presidencială. A urmat apoi un lung șir de toaste însuflețitoare pentru oșpeții veniți la Sibiu, pentru tinerime, pentru țerani, pentru slovaci prezenți și înfrățirea româno slovacă etc. etc. Oșpeții slovaci încă au vorbit fie-care. Banquetul s'a terminat la 5 ore și la opt s'a început petrecerea cu dans, tot în pavilionul Hermann.

Petrecerea, bine cercetată, a durat cu vioiciune până dimineța. Ținem a aminti, că damele și domnișorele noastre au fost, cele mai multe în costum național, dând astfel petrecerii un aspect foarte plăcut.

În ziua a doua a conferenței, Luni a intrat o schimbare în ordinea preflptă; ședința a doua a trebuit să se amâne pe patru ore d a fiind-că comisiunea de 40 numai pe atunci a fost gata cu lucrările. Înainte, la 2 ore s'a ținut prânzul comun în restaurantul „Pankiewitz“, cu vie animație, potențată de o mulțime de toaste.

În ședința a doua s'au cetit telegramele de aderență, cetirea cărora a durat cam o oră, apoi a urmat raportul comisiunii de 40 prin referentul ei, dl Dr. Stefan Petrovici. Referentul a introdus proiectul de conclud al comisiunii prin o vorbire, în care a accentuat, că ideea politice statului nostru e acum magiarașarea, care se propagă de guvern, de diaristică și de societatea magiară; această tendință și-a ajuns culmea, căci s'au aflat scriitori, cari anume o discută această și au declarat stirpirea naționalităților ca atari, fără ca cineva dintre magiari să o declare de neiertată. Această tendință a pus pe români într-o legitimă apărare, cu speranța, de a-și pute conserva neatinșă naționalitatea de acest curent. Apoi revine asupra mandatului conferenței din 1892, privitoriu la așternerea memorandumului la înaltul Tron, a cărui demers să face cunoscut în raportul comitetului. Comitetului nu i a fost acordată audiență; guvernul unguresc s'a pus în cale. Dar cu toate aceste comisiunea a aflat, că cu direcțiunea această s'a câștigat ca rezultat o desteptare în cercuri mai largi a conștiinței naționale, că guvernul și societatea magiară și-au pierdut cumpetul și că s'a câștigat simpatia și conlucrarea celorlalte naționalități apăsate din patrie. Astfel prezentă proiectul de conclud al comisiunii de 40, pe care l'am publicat în nrul trecut și pe care conferența, după o scurtă desbatere asupra procedurii formale, îl primesce en bloc cu mare însuflețire.

Nefind alte agende, președintele Dr. Rațiu închide conferența prin o vorbire scurtă dar mădușă, în care aduce mulțamită delegaților și publicului pentru atitudinea esemplară, observată în decursul desbaterilor și pentru purtarea calmă și liniștită în zilele conferenței. Vorbirea se încheie astfel:

Lucrați dimpreună cu poporul pe terenul legal, căci pe acest teren suntem tari și nebiruiți.

Desvoltați cea mai mare activitate pe toate terenurile vieții sociale.

Fii apostolii păcii și ai concordiei între frații de un sânge și Vă siliți a întări tot mai mult relațiunile amicale cu popoarele de un principiu și de aceleași suferințe cu noi.

Pe scurt: lucrați și sperați.

După acestea am onore a declara de închisă conferența generală.

După închiderea ședinței s'au făcut ovațiuni la plecarea comitetului și publicul, la inițiativa tinerimii a înțonat afară în curte imnul „Deșteptăte române“, apoi s'a dus în corpore și în ordine și liniște la locuința președintelui Dr. Rațiu, unde în prezența publicului a ținut o scurtă vorbire de mulțamită părintele Const. Lucaciu.

După acesta partea cea mai mare a publicului s'a dus în grădina „Hermann“, unde comisariul Simonis a mulțamit publicului pentru ordinea obser-

vată, apoi s'a început érași o petrecere cu joc și s'au ținut și toaste. Cu trenul dela 10 ore o mulțime de delegați și oșpeți au plecat la ale sale, între aceștia au fost și oșpeții slovaci.

Astfel a fost, pe scurt descris, decursul conferenței și al festivităților împreunate cu ea.

Revista politică.

Conferențele ministeriale, care s'au început înainte cu vre-o 10 zile durază încă și acum. Ele se ocupă cu proiectele, ce se vor presenta viitoare sesiuni parlamentare. Cu toate, că până acum nu a străbătut oficios nemica în publicitate, totuși lumea e bine orientată, despre ceea-ce se lucră. E sigur, că în bugetele tuturor ministrilor erogațiunile întrec mult intratele, ér această se motivează cu cerințele necesare, care s'au arătat în timpul din urmă și cu îmbunătățirile, ce guvernul vrea să le facă pe toate terenurile. Situațiunea financiară, în care se află statul nostru pretinde, ca la stabilirea bugetului să se arete mare tact și înțelepciune, căci nu e permis să obvină deficit, fie el cât de mic, până ce reforma valutei nu e regulată definitiv. Un deficit cât de mic ar împedeca foarte mult această operațiune, a cărei rezolvare se așteaptă cu mare înțepire. Erogațiunile se motivează în primul loc cu sporirea bugetului, votat de delegațiuni, sporirea salariilor silvicultorilor și montanistilor, susținerea școlilor de agricultură, ministeriul de culte a plănuț să zidească din nou 50 școle poporale, ministeriul de interne nisuesce la sporirea gendarmariei și a poliției etc. Comisiunea dietală, care va avea mai mult de lucru în sesiunea viitoare va fi comisiunea de iustitie. Ea va avea să se ocupe și cu proiectul despre regularea dreptului familiar. Această reformă va forma baza căsătoriei civile și a despărțeniei.

Sesiunea corpurilor regislativ francesses s'a încheat în 22 l. c. după ce camerele au votat bugetul pro 1893. Guvernul a dovedit mare forță cu această ocaziune, rămânând la votare o minoritate disparentă. Alegerile nouă se vor face la 20 August, cel mai târziu la 27. Că rezultatul va fi un mare triumf al guvernului nu mai încapă îndoelă.

Presa se ocupă mult de conflictul franco-siamez. Neînțelegerile dintre Franța și Siam sunt aproape estremeitate dice „Vestea“. Ultimatul frances cere o cesiune mare teritorială și hotărârea în această privință să se dea în scurtul termen de 24 ore.

Opinia publică din Paris aplaudă măsura energică a guvernului și-l îndemnă la acțiune. Dacă regele Siamului nu se supune, războiul izbucnesce. Siamul singur însă nu este în stare să se opună. Regatul nu numără de cât șase milioane suflete și instituția lui militară nu se poate compara cu acelea ale țerrilor europene.

Siamul are vr'o treizeci mii de oameni disciplinați, cari fac exerciții după instrucțiunile daneze și italiene și sunt comandați de oficeri indigeni.

La aceste trupe mai putem adăuga 15.000 oameni miliție, cari în cas de absolută necesitate pot fi mobilișați.

Flota consistă din două vapore cu 18 și șase canoniere 23 tunuri.

Trupele francesses din Indochina numără actualmente 21.000 oameni între cari 12.000 anamiți.

Flota francesă, e firesce în ori-ce privință, superioară celei siamese. Dacă deci nu se va amesteca Englitera în această certă, francesi și ajung scopul.

Gladstone nu vrea nici, să audă de intervenire, forțeze-se ori cât vor voi cei dela „Times“.

Lordul Rosebery nu are o paciență atât de mare ca capul cabinetului, și pare a fi de părere ca să se asmuțe cel puțin China contra Francesilor.

Pe de altă parte Englitera de când a înghițit regatul Birma, stă cu mâinile legate față de Franția în ceea ce privește Siamul. Englitera depărtase de regele pentru cruditatea lui față de supușii săi: La „pacificarea” engleză au perit mai mulți indigeni decât ar fi putut executa crudul rege în tota viața sa.

Englitera deci nu poate interveni acum de cât numai când viața și averea supușilor englezi ar fi în pericol. Dar francesii sunt destul de isteți pentru a evita un cas atât de critic. Ei știu pe de altă parte, că cu englezii, având în capul guvernului pe bătrânul Gladstone, și pot permite multe, până ce se reușească lordul Rosebery să și pună în practică principiile sale rășboinice.

Că într'adevăr Gladstone are aceste intențiuni rezultă în articolul de fond al ziarului său personal „Daily News,” care se exprimă între altele astfel:

„Francesii fac ca noi, anecșeză un teritoriu și susțin, că au fost siliți de forța împregiurărilor. Așa au făcut și germanii, așa și Statele Unite. Aibă francesii dreptate sau nu, cazul nu este singular. De altfel lordul Rosebery va protege pe supușii noștri din Siam.”

Speranțele siamezilor și téma europenilor despre o intervenție a vre-unui stat străin sunt cu totul escluse. Franța va trata cum va voi cu Siamul, va rezolva incidentul după cum îi va dicta interesul său.

O notă a ziarului „Temps” constată, că guvernul englez manifestă, contrariul declarațiilor anterioare, intențiunea de a se amesteca în conflictul franco-siamez, dar Franța nu vede nici un motiv de a schimba modul de a lucra. Ea nu urmărește în Siam nici un proiect de cucerire; ci apără numai drepturile și interesele statelor protectoratului său. Nimic nu poate să servescă de pretext la intervenirea unui al treilea.

Tot „Temps” află, că comandantul trupelor franceze din insula Khone a angajat o acțiune cu siamezii; după o luptă de 3 zile, a pus mâna pe patru forturi.

Pagubele siamezilor sunt 300 de morți și 200 răniți.

Se asigură, că legislațiunea din Siam la Paris a primit în timpul zilei răspunsul guvernului său, dar ar fi dat loc la un schimb de depeși.

Ministrul din Siam la Paris a cerut o prelungire a termenului ultimatumului; cererea sa a fost refuzată.

Ministrul Francei la Bangkok a telegrafat, că Siamul primește partea ultimatumului Francei relativă la delimitarea granițelor, cu condiția ca granița să rămâie de desubtul gradului al 18-lea.

Guvernul francez a primit răspunsul la celelalte părți ale ultimatumului. Siamezii ar consimți să verse o orecare sumă pentru îndemnități, dar întâiu să se discute cauza.

Răspunsul din Siam nefiind considerat satisfăcător, ministrul Francei la Bangkok se va confirma instrucțiunilor primite în mod prealabil în prevederea acestei eventualități. După ultimile sciri din Paris, el a părăsit Bangkok, la ordinul guvernului și s'a retras pe o naie de rășboiu.

Noutăți.

Studenții români din Bucovina. Studenții români din Cernăuți au decis să comunice și ei aderența lor la actele, care le-a sâvârșit tinerimea din Ardeal și Ungaria în timpul din urmă și mai vârtos la compunerea și edarea replicii „Gaz. Bucovinei” publică scrisoarea adresată către universități. Ea e de tot obiectivă și după ce espune pe scurt lucrurile întâmplate închee cu următoarele pasaje:

„Ținem că nouă, colegilor cari scim prețui lucrarea tinerimei române, ni se impune

sfânta datorie de a protesta în contra unor aparițiuni nedemne de secolul nostru!

Ve învitați deci camaradi și pe voi, să uniți glasurile voștre cu ale noastre și să trimiteți și voi tinerimei române din Ardeal și Ungaria salutul vostru de simpatie — când este tocmai amenințată a ispasi în tînă pēcatul de a fi rostit adevărul.”

Coriștilor spre orientare. La cererea mai multora, cari voesc să participe la cursul de muzică din Lugoj, se dau următoarele deslușiri: a) cost în comun, la casă privată (dejn, prânz și cină) cu 15 fl. v. a. adică cincisprezece florini pe lună; b) costul modest, fără haine de pat gratuit; — altcum 2 — 3 — 4 fl. v. a.; c) insinuarea se face cel mult până în 20 Iuliu st. v. Din 20 Iuliu st. v. începând se retrimite suma de 5 fl. celor insinuați, se înțelege numai la cazul când nu se va întruni numărul recerut de participanți. — Logoj, 8/20 Iuliu, 1893. — I. Vidu.

Comunele model de pe Bărăgan. Mercuri în săptămâna trecută s'au inaugurat satele model, ce s'au construit pe câmpiile Bărăganului, în urma măsurilor luate de dl P. Carp, ministrul domeniilor și comerțului. Această creațiune importantă, este chemată să aducă mari folose țării, populând nesate vaste câmpii, astăzi pustii, și puțin lucrute din cauza izolării, în care se găsiu. Se scie, că în același scop, d. ministru de domenii a făcut să se acopere cu păduri o mare întindere din Bărăgan, pentru a opri vânturile de nord, și a construit mai multe puțuri suficiente pentru a procura apa necesară populațiunei instalată în noul sate model.

Primejdiile contagiei prin bărbierit. În societatea de dermatologie sau de știința ouelor de piele din Berlin s'a discutat asupra acestei cestiuni, și anume asupra posibilității de a se comunica prin briciu, forfecă, peptene etc. celor ce se rad sau se tunde, bôle de piele dela alți tunși sau rași cu aceleași instrumente.

Drul Kobner a susținut, că bărbierii se săpunescă capul clienților cu mâinile lor proprii, după ce le-au spălat, și nu cu peria, după cum se face; că în locul pământului pentru pudră se întrebuințează un înșușătoriu de pudră, și clienții se și aducă peria și peptenele lor.

Drul Lederman declară că, după cercetările făcute în laboratorul dlui Fraenkel, se pot considera forfecă și briciul ca absolut surate, dacă vor fi fost ținute în cârpe imolate în spirt; peptenii se conservă foarte bine în amoniac, în fine periile, după întrebuințare, trebuiesc ținute într-o apă antiseptică (cum ar fi o soluțiune de sublimat de unul la 2.000).

Această discuțiune s'a deschis după ce s'a relatat societății un cas de dalc altoit pe frunte din peria unui barbier.

Invitare la „Petrecerea de vară” împreună cu dans, ce se va aranja în Dicio-Sanmartin la 30 Iuliu st. n. a. c. cu ocaziunea ținerei adunării generale a despărțământului XXXII al „Asociațiunei transilvane”. Venitul curat e destinat pentru fondul despărțământului. Prețul de intrarea: de persoană 1 fl. de familie 2 fl. v. a. Incepând la 4 ore p. m. Ofertele marinimose, cari se vor cuita pe cale diaristică, sunt de a se trimite la adresa d-lui director al despărțământului Vasile Zehan, avocat în Dicső-Szent-Márton.

Invitare. Preoțimea tractului protopresb. gr. or. Geoagiu II, voind a aniversa împlinirea anului al 60-lea de serviciu al iubitului său șef tractual P. O. D. Sabin Piso sen. protopresbiter, arangiază în 20 Iuliu (1 August) a. c. un iubilium în comuna Săcărâmb, la care invită cu tot respectul.

Program:

1. În ziua sârbărei, la 8 ore dimineața, serviciu divin sâvârșit de preoțimea din tract.

2. După serviciul divin, ședință în biserică.

P. t. participanți sunt respectuos rugați a se însinua până în 16 Iuliu, la capelanul Alimpu Oprea în Săcărâmb.

— Precum suntem informați, elevii seminariali, cari au ocaziat în Alba-Iulia vor concerta cu această comunitate și la Săcărâmb.

Necrolog. Plini de adâncă durere și întristare facem cunoscut tuturor nămurilor, amicilor și cunoscuților noștri, că scumpa noastră fiică, respective soră și nepotă, *Areți Ionașiu*, învătătoare la șola rom. gr. or. din Benloc, după un îndelung și greu morib, în etate de 24 ani, a răposat în Domnul, astăzi la orele 3 din zi.

Rămășițele pămâtesci ale neuitatei defuncte s'au depus în cimiteriul român din loc Duminecă în 11/23 Iuliu a. c. la 4 ore după amări. Fie-i țărina ușoară!

Ca ransebeș, în 9/21 Iuliu 1893.

Ioan Ionaș și Sofia Ionaș născ. Lorenty, ca părinți; Dimitrie Ionaș, Petru Ionașiu, Maria Bucur născ. Ionaș, Nic. N. Lorenty și Maria Lorenty născ. Bossel, ca unchi și mătușe; Traian Ionaș, ca frate. Rosa C. Ionaș, ca soră.

Raportul

comitetului central al partidului național român către conferința delegaților alegătorilor români din Ungaria și Transilvania, întrunită la Sibiu 11/23 Iuliu 1893.

Onorabilă adunare!
Domnilor delegați!

Numai momente de o importanță de prima ordine ne-au putut sili să Vă invităm la întrunirea de față, într-un timp, când partea cea mai mare a populațiunii e cuprinsă de lucrările secerișului. Am socotit însă, că pe de-o parte am comite o greșală, când nu am da reprezentanței poporului român ocaziune a se pronunța în situația politică actuală, și pe de altă parte eram convinși, că aleșii poporului nostru, cari continuesc această strălucită adunare, sunt în toate împrejurările gata a aduce cele mai mari jertfe pentru binele națiunii și al patriei.

Vă convocam, domnilor, delegați pentru un termen mai potrivit, pe ziua de 27 Iuliu (9 Iuliu n.) însă guvernul și organele sale administrative au oprit ținerea adunării pentru a o concede mai în urmă sub unele condițiuni, cari nu puteau fi acceptate de noi. Socotind și una și alta din ordonanțele date în contradicție cu legea, am protestat în contra amândurora și am convocat o nouă întrunire, cea de față.

Domnilor delegați!

Primind noi mandatul, cu care ne-ați onorat la întrunirea D-Văstre din urmă, la 9/21 Ianuarie 1892, când ați ales acest comitet central, ni-am dat pe deplin sémă de răspunderea cea mare ce o luăm asupra-ne, și de greutatea situațiunii politice în care ne aflăm. Am înțeles numai decât că națiunea și patria cer dela noi o lucrare sâvârșită cu multă abnegațiune. Ne-am angajat la această lucrare și dacă rezultatele ei nu vor corespunde în totă privința așteptărilor Domniei-Văstre, Vă rugăm să fiți convinși, că am căutat să susținem cauza noastră națională și binele patriei cu totă inima și din tot sufletul.

Dumnea-văstră, domnilor delegați ne-ați însărcinat să reprezentăm și să propagăm interesele naționale al poporului nostru și să întreprindem totul ce ar recere aceste interese și stă în consonanță cu legile țării. Îndeosebi ne-ați însărcinat să ne ocupăm de completarea organizării partidului național; să organizăm în municipii o opozițiune activă națională; să facem în marginile legii toate cele de lipsă ca principiul pasivității la alegerea dietale să fie strict observat de către alegătorii români; ne-ați pus la inimă ca să ne îngrijim de orientarea opiniunii publice în patrie și în străinătate, și să publicăm un Memorand, care să deslușească din temeiul atât situațiunea noastră cât și aceea a patriei în sferșit ne-ați demandat ca fără amânare să prezentăm Coronei Memorandul, a cărui subșternere se hotărise prin conferințele anterioare.

Tocmai un an și jumătate s'a împlinit de când am primit noi să executăm hotărârile D-Văstre. În acest scurt timp nici că era cu putință ca să putem sâvârși toate aceste, așa precum am fi dorit cu toții, și nici n'ar fi fost nevoie să Vă convocăm pentru a Vă raporta despre activitatea noastră în decurs de 18 luni, dacă evenimentele nu s'ar fi precipitat și nu s'ar

fi creat situația politică actuală, prin curențele unui șovinism desfrânat, de care este stăpânit guvernul țării.

În ceea ce privește completarea organizării partidului național român, s'a făcut tot cât a fost cu putință în acest scurt timp și cât au permis împrejurările politice îndeosebi și cele locale îndeosebi. Avem comitete bine organizate în cele mai multe părți ale țării, avem aprôpe în toate cercurile electorale oameni de încredere ai partidului, care cu mult zel și abnegațiune propagă afacerile partidului; disciplina în partid se întărește tot mai mult. În urma unei mișcări mai vii politice spiritul național se afirmă tot mai tare și toate acestea lăși o consolidare la strângerea rândurilor și la o consolidare a organismului întreg. Cele 43 adunări de protestare, convocate în decursul acestei primăveri, în contra politicii bisericesci a guvernului, dau și ele o dovadă despre un progres față cu trecutul în această direcție.

Organizarea unei opoziții naționale în municipii de abia a putut fi începută prin candidări naționale cu ocaziunea alegerilor suplimentare. În unele părți partidul național a învins, în altele el a fost frânt prin abuzul de putere al organelor administrative și prin măsurile de violență aplicate din partea stăpânirii.

Încât pentru alegerile la parlamentul țării putem susține, că alegătorii români nu s'au prezentat în decursul celor doisprezece ani trecuți atât de solidari ca de astădată. Afară de un singur cerc electoral în Transilvania, alegătorii români au proclamat preste tot locul principiul pasivității, și n'au luat parte la alegeri. Alegătorii singuratici rătăciți — și de acestia mai puțin ca în alte perioade premergătoare — au fost loviți de indignarea generală a românilor și și-au atras disprețul tuturor.

Firea lucrurilor a adus cu sine ca mai mult decât toate acestea să ne preocupe hotărârea d-văstre unanimă de a presenta la Înaltul Tron Memorandul. Importanța acestui act se poate judeca astăzi și mai bine ca în trecut; ea trece preste marginile strimite ale vieții noastre naționale, străbate interesele țării și ale monarhiei întregi, și a ajuns a fi discutată și aprepăiată în lumea europeană.

Cu toate stăruințele noastre însă n'am reușit să prezentăm Maiestății Sale Memorandul, dar n'am reușit nici ca acest Memorand să ajungă a fi supus hotărârilor Maiestății Sale Imperiale și Apostolice Regale. Eță cum s'au petrecut lucrurile.

După-ce pe temeiul elaboratelor din trecut s'a stabilit textul definitiv al Memorandului, comitetul a adresat un apel cu deosebire domnilor membri ai conferinței naționale ca întru ridicarea solemnității să asiste la prezentare. La 28 Maiu a. tr. erau la Viena trei sute de cetățeni români, gata a însoți comitetul la actul prezentării Memorandului. Escelența Sa baronul Braun, ministrul de stat și șeful cancelariei de cabinet al Maiestății Sale, a declarat dela început, că acordarea unei audiențe la Maiestatea Sa n'ar întimpina nici o pedecă, însă supuși ungari fiind și având și o afacere politică, în sens constituțional s'ar recere pentru încuviințarea audienței și consimțământul guvernului unguresc. Ministrul ung. a latere din Viena s'a declarat incompetent de a se pronunța, și demersurile noastre pentru obținerea audienței au trebuit să rămână zadarnice pe cât timp pedeca nu se putea delătura. (Va urma.)

Bibliografie.

A apărut:

Perirea a doi iubii adică jalnica întâmplare a lui Piram și Tisbe, cărora s'au adăogat mai pre urmă nepotrivita iubire a lui Echo și Narcis. Prin Vasile Aaron, jurat în marile principat al Ardealului, procurator, alcătuite și'n versuri scrise. Retipărit după originalul din anul 1830. Editura librăriei Ciurcu, Brașov. Preț 12 cr.

Poșta redacțiunei.

Mai mulți corespondenți. Având aglomerat mult material, cele trimise nu le putem publica decât în nrii următori pe rând. Red.

Nr. 347

[115] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scôtele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Sebeșului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful român”.

1. Daia rom. două posturi învățătoresci, fiecare cu salariu anual de 300 fl. cuartir în edificiul scôlei, grădină și lemne de foc.

2. Ohaba, două posturi, fiecare cu salariu anual de 300 fl. cuartir, grădină și lemne de foc.

3. Berghin, salariu anual 300 fl. și adică: în bani 200 fl. și dela 125 familii câte o ferdelă de cucuruz sfârmit à 80 cr. 100 fl.

cuartir, grădină și lemne de foc.

4. Vingard, un post de adjunct învățătoresc cu salariu anual de 200 fl. cuartir, grădină și lemne de foc.

Aleși învățători sunt datori a ține în Dumineci și sârbători strana și a cânta cu copii în biserică.

Doritorii de a ocupa aceste posturi au a-și înainta, cererile instruite conform normelor din vigôre, subsemnatului oficiu protopresbiteral, până la termenul susindicat.

Sebeș, 22 Iunie, 1893.

In conțelegere cu comitetele par. respective.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului.

Ioan Tipeiu,
protopresb.

Nr. 214

[106] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantelor stațiuni învățătoresci din comunele bisericesci gr. or. semnate mai jos — în protopresbiteratul Mureș-Oșorheiului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare — și anume:

1. Petea de Câmpie, cu salariu anual de 300 fl. v. a. și locuință în edificiul scolar;

2. Șoimușul român, cu salariu anual de 300 fl. v. a. și locuință în edificiul scolar;

3. Gernesig, cu salariu anual de 300 fl. v. a. și locuință în edificiul scolar; — între concurenții la acest post vor fi preferiți clericii absoluți, ca eventual la timpul seu, alesul se potă deveni paroch aci.

Informațiuni mai detaiate despre starea acestor scôtele, modul de plătire al salariilor etc., se pot lua dela subsemnatul protopresbiter.

Doritorii, de a ocupa vre-unul din aceste posturi, se asternă petițiunile lor, în regulă instruite și în termenul preclus, la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Mureș-Oșorhei, 16 Iunie, 1893.
Oficiul protopresbiteral gr. or. al Mureș-Oșorheiului.

Nicolau Manegutiu,
protopresbiter.

Nr. 200/893

[109] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la scôla confes. gr. or. din comuna Săcărâmb, se scrie concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful român.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Salar anual de 360 fl. v. a. plătit în rate lunare anticipative, cuartir și lemne pentru foc.

Alesul învățătoriu va avea a ține pre lângă cantorul în Dumineci și sârbători și strana. Cunoscătorii de muzică vor fi preferiți.

Cererile de concurs instruite conform normelor din vigôre, se vor înainta la subscrisul oficiu, până la termenul sus indicat.

Săcărâmb-Nagyág, 20 Iunie 1893.
Oficiul protopresb. gr. or. al tractului Geógiu II, în conțelegere cu comitetul parochial.

Sabin Piso,
protopresbiter.

Nr. 223

[107] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantelor stațiuni învățătoresci din comunele bisericesci gr. or. semnate mai jos — în protopresbiteratul Mureș-Oșorheiului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare — și anume:

1. Lasleul român, cu salariu anual de 256 fl. v. a. și locuință în edificiul scolar;

2. Suplac cu salariu anual de 250 fl. v. a. locuință în edificiul scolar;

3. Mureș-Cristur, cu salariu anual de 250 fl. v. a. și locuință în edificiul scolar;

Informațiuni mai detaiate despre starea acestor scôtele, modul de plătire al salariilor etc., se pot lua dela subsemnatul protopresbiter.

Doritorii, de a ocupa vre-unul din aceste posturi, se asternă petițiunile lor în regulă instruite și în termenul preclus, la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Mureș-Oșorhei, 16 Iunie, 1893.
Oficiul protopresbiteral gr. or. al M. Oșorheiului.

Nicolau Manegutiu,
protopresbiter.

Nr. 335-1893

[114] 2—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de învățătoriu în clasa a II normală dela scôla capitală rom. gr. or. din Veneția inferioară, protopresbiteratul Făgărașului, prin această se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu anual de 300 fl. v. a. solvind în rate lunare anticipative.

2. Relut de lemne 6 orgii.

3. Cuartir liber în edificiul scôlei.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și subscrerne petițiunile instruite conform legii scolare la subscrisul președinte al Eforiei scolare în Veneția inferioară p. u. Șercaia (Sárkány) sau la Oficiul protopresbiteral al tractului Făgăraș.

Veneția inferioară în 4 Iuliu st. v 1893.

Eforia scolară.

Iuliu Dan,
protopresbiter.

George Comaniciu
president eforial.

[113] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de învățător la scôla poporală elementară or. or. din Brașovechiu în protopresbiteratul Brașovului se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful român.”

Emolumentele împreunate cu postul acesta sunt: salariu anual de 300 fl. v. a. plătit în rate lunare anticipative, 20 fl. v. a. relut de cuartir, precum și o parțelă din grădina scolară.

Învățătoriu ales e dator a ține afară de prelegerile cotidiene prescise și prelegerile în scôla de repetiție; a cânta în Dumineci și sârbători în strana stângă; a conduce pe scolari la biserică și a cânta cu ei cântările liturgice.

Doritorii de a ocupa postul acesta au a-și înainta cererile, instruite conform normelor în vigôre la Prea onoratul oficiu protopresbiteral al Brașovului până la termenul sus indicat și a se prezenta în vr'o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântările bisericesci.

Brașov, 27 Iunie, 1893.

Comitetul parochial gr. or. din Brașovechiu.

George Persinariu **Ioan Moldoveanu**
paroch și președinte. notar

In conțelegere cu Di protopresbiter
Ioan Petric.
protopop.

Nr. 377/893.

[108] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la scôtele comunelor mai jos însemnate, ținătoare de tractul protopresbiteral gr. or. al Mercurei se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful român.”

1. Apoldul inferior, trei posturi de învățători dotate cu salariu anual de câte 300 fl. val. austr plătiți de la cassa epitropiei parochiale. Acel învățătoriu, ales și întărit definitiv, carele va fi numit director va mai primi un adaus de 100 fl. v. a., cuartir forte acomodat în edificiul scôlei cu două odăi, o cămară, pivniță, grădină de legumi și 2 stângeni lemne de foc.

2. Rod, un post de învățătoriu cu dotațiune anuală de 300 fl., de-o camdată fără cuartir.

3. Cunța, un post de învățător datat tot cu 300 fl., de-o camdată fără cuartir.

Dela concurenți se poftesce, se se prezenteze în vre-o Duuminecă ori sârbătoare la biserică spre a-și arăta desteritatea în cântări și spre a fi cunoscuți personal.

Cererile instruite conform normelor din vigôre, se se adreseze în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Mercurea, la 21 Iunie, 1893.

In conțelegere cu comitetele parochiale respective,

Oficiul protopresb. gr. or. al tractului Mercurei.

I. Droc,
protopresbiter.

[110] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate dela scôtele noastre confesionale din protopresbiteratul tractului Hațegului se scrie concurs în diariul nostru „Telegraful român” cu termenul de 30 zile dela prima publicare.

1. Petrila, în parochia biserică dela „Brad” și în cea dela „Gărgani”, sunt a se ocupa două posturi învățătoresci, fiecare cu salariu anual de câte 300 fl. v. a. — cuartir și lemne de foc.

2. Ocolișul mare, cu salariu anual de 300 fl. v. a. — cuartir și lemne de foc.

3. Nucșora, cu salariu anual de 240 fl. și 60 fl. pentru cuartir și celelalte trebuințe scolare.

Învățătorii aleși sunt datori a merge cu copii la biserică în dumineci și sârbători.

Reflectanții la aceste stațiuni învățătoresci au a-și aterne suplicile lor concursuale instruite conform normelor în vigôre, la oficiul protopresbiteral subsemnat în Petroșeni.

Petroșeni, la 28 Iunie, 1893.

In conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Avram Stanca,
adm. protopresb.

[111] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățător dela scôla gr. or. din comuna Câmpuri-Surduc, tractul proropresbiteral al Iliei, se scrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare.

Salariul împreunat cu acest post este: 300 fl. anual, cuartir în edificiul scôlei, și o parte din curtea scôlei ca grădină de legumi.

Dela concurenți se cere: A ține strănă în biserică în Dumineci și sârbători împărătesci.

A cultiva grădina de pomărit cu elevii, dându-se ajutor și din partea primăriei la lucru mai greu.

A se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică — până la alegere — spre a-și arăta desteritățile în cântările și tipicul bisericesc.

Preferiți vor fi cei desteri pentru de-a înființa un cor vocal, la reușita căruia îi stau la dispoziție afară de scolari și dintre adulți.

Concurenții la acest post vor avea a-și trimite suplicile concursuale instruite cu testimoniile cerute de către legile în vigôre, și eventual cu alte testimonii recomandătoare în termenul sus dis, prin Prea onoratul oficiu protopresbiteral al Iliei către comitetul parochial.

Comitetul parochial al bisericei gr. or. ca scaun scolar.

Câmpuri-Surduc, 20 Maiu 1893.

Ioan Budoiu,

președinte.

Ioan Sava,

notar ad. hoc.

Vidi:

Avram P. Păcurariu,
protopresbiter.

Nr. 894/1893

[112] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante din protopresbiteratul Branului se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare și anume pentru următoarele posturi:

1. Poiana Mărului pentru cl. II cu salariu de 330 fl.

2. Bran scôla centrală cl. IV ca învățătoriu diriginte cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne

3. Vlădeni cl. II cu salariu 300 fl. v. a.

4. Sirnea cu salariu de 300 fl.

5. Moeciul superior cu salariu 300 fl.

6. Rășnov cl. I „ „ 300 fl.

7. Ghimbav „ „ 300 „

8. Șimon „ „ 300 „

Doritorii de a ocupa vre-unul din

aceste posturi au a-și aterne supli-

cele lor la subscrisul oficiu în ter-

minul prescise și instruite conform le-

gilor în vigôre. Concurenții vor tre-

bui a-și arăta desteritatea în cântări

și tipic de ore-ce posturile învățăto-

resci sunt împreunate și cu cantatele.

In conțelegere cu respectivele comi-

tete parochiale.

Oficiul protopresb. gr. or. al Branului.

Zernesci, în 2 Iuliu, 1893.

Traian Mețian,
protopresbiter.

Nr. 620/893

[117] 1—3

CONCURS.

La scôla poporală gr. or. din Boița, protopresbiteratul Sibiiului, devenind vacante două posturi de învățători, pentru îndeplinirea lor se scrie concurs.

Emolumentele sunt:

Pentru unul, cu care sunt împreunate și agendele direcționale, 350 fl. cuartir și 4 stângini metrice de lemne. Pentru al doilea 300 fl. cuartir și 4 stângini de lemne, — salariul se ridică anticipative în rate lunare din cassa bisericii.

Doritorii de a reflecta la aceste posturi vor avea a-și aterne la subsemnatul oficiu protopresbiteral subscrisile lor de concurs instruite conform legilor în vigôre, în termen de 30 de zile dela prima publicare a concursului în foia archidieceșană „Telegraful român” în care restimp sunt poștiți a-se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în comună spre a-și arăta și alte desterități etice și tehnice.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Sibiiului.

Sibiiu, 12 Iuliu, 1893.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Papiu,
protopresb.

Sz. 9121/1893.

[116] 2—2

Pályázati hirdetés.

Nagyszében rendezett tanácsú városnál üresedésbe jött, 400 frtnyi évi fizetéssel és 100 frtnyi lakpénzzel javadalmazott 2-dik állatorvosi állásra pályázatot nyitok.

Felhívotnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy kellően felszerelt folyamodványukat folyó évi augusztus hó 20-ig aláírott nál adják be.

Nagyszében, 1893 július, hó 21-én.

Reissenberger,
alispán.